

[0361]

„IAEN IZ LJEAFTE"

Fan Gysbert syn *Iaen iz ljeafte* (Wurken, s. 37) is, sa't al lang bikend is, ien fan Roemer Visscher syn *Quicken*, to witten V, 16, it útgongspunt, mar Gysbert hat de âlde Roemer net slaefsk neifolge. Wylst dy bygelyks de feint sprekke lit, docht by Gysbert de foreale faem it wurd en fierders is de stof, dy't by R. Visscher mar seis rigels bislacht, by him ta trije strofen fan acht rigels útdijd. Der soe noch wol mear oer dat fers to sizzen wêze, mar ik woe it nou allinne hawwe oer de útdrukking *Fijlde-Bouwer* yn rigel 17, dêr't de faem freget : *Bazestu naet, Fijlde-Bouwer?* Yn syn útliz tekenet Brouwer dêrby oan: *Fijlde-Bouwer* = fjild-bibouwer, boer. Hy hat fansels gelyk, mar my tinkt dat it wurd dêr dochs yn in hwat bisûndere, dat is to sizzen pikante bitsjutting brûkt is. Dy opfetting wurdt leau ik stipe troch hwat ik lês by Van der Laan, *Uit Roemer Visscher's*

Brabbeling (Utrecht 1918), s. 149. By *Quicken* V, 33 hellet er dêr in rymslach fan Martialis oan (VII, 101):

De Milone

Milo domi non est: peregre Milone profecto
arva vacant: uxor non minus inde parit.
cur sit ager sterilis, cur uxor fertilis, edam:
quo fodiatur ager non habet, uxor habet ¹

en dielt dan mei dat yn it Latynske foarbyld *fodere* earst op 'e ikker en dernei, yn ûnsedige bitsjutting, op de frou tapast is. Sokssahwat bidoelde Visscher ek mei de útdrukking *den acker bouwen* yn syn koartdicht. Van der Laan wiist fierders noch op in plak by Cats (2, 210 b), dêr't men lêst:

„Een oudt man die een vrijster trout,
En haren gullen acker bout. . .”

en op WNT. III, 774, dêr't dat oanhelle is.

Brouwer is, sa't liket, sûnder euveldoed to wurk gien, doe't er *Fijlde-Bouwer* sûnder mear mei “boer” werjoech.

G.N. Visser.

1 Ik haw de tekst brûkt fan W.C.A. Ker yn syn Martialis-útjefte (London-New York 1920). Hy naem de rymslach op yn in rige fan sa'n 20 fersen, dy't oan de Romein taskreaun wurde, en jowt der de folgjende oersetting fan “Milo is not at home: Milo has gone abroad, and his fields are neglected; yet his wife is no less fruitful since. Why his land is sterile, why his wife is fertile I will declare: his land has no cultivator, his wife has”.